

Олександр Вітер

ПОДАРУЙ МЕНІ СМАК СОНЦЯ

ДІЙОВІ ОСОБИ:

ЛІЗЗІ *Кицька породи СФІНКС*

КЕКС *Вуличний кіт*

БАЙКАЛ *Німецька вівчарка (хлопчик)*

ПУФ *Такса (хлопчик)*

ЛІЯ *Стара черепаха*

Хоча в п'єсі діють тварини – абсолютно необов'язково намагатись реалістично відтворювати звички та вигляд тварин. Це скоріше людський характер ніж реальне відтворення звірів на сцені.

КАРТИНА 1

Вечір. Руїни напівзруйнованого будинку. Десь далеко чути гуркіт вибухів. В куточку зіщулившись лежить ЛІЗЗІ. Вона закрила голову лапами та намагається максимально заховатись в куточку.

ЛІЗЗІ. Ні!!!!...Ні!!!!... Сон!...Це сон!! Я зараз прокинусь!... Точно прокинусь! Це сон! Прокинусь! І хазяйка...хазяйка... ну чи господар...хоча краще хазяйка... Вона... вона... Дасть багато... дуже багато мого улюбленого корму....Тільки... тільки прокинутись... Зараз... Ще трішки і прокинусь....

З'являється КЕКС. У зубах він тягне якийсь шматок ковбаси. Втомлено сідає.

КЕКС. Хух! Не бозна що! Але ковбаса! (прислухається) Ого! Гуркоче як!.. Навіть апетит відбиває. Хоча ні... Не відбиває, а дещо зменшує... (помічає ЛІЗЗІ.) Овва! А це у нас хто? А це у нас що? Які гості! Другий раз у житті таке бачу! Вибачайте звичайно за моє здивування, але не кожного дня до нас на вулицю такі гості потрапляють... Я Кекс. Горде і смачне ім'я безумовного вуличного лідера... А ви у нас хто?

ЛІЗЗІ. Сон... Це сон... Ось зараз прокинусь і... Велика годівничка улюбленого корму... Тільки прокинусь... Сон... Це сон!...

КЕКС. Нічого не зрозумів. Я кажу, що мене звать Кекс. А вас, пані?

ЛІЗЗІ. Мене?

КЕКС. А кого? Вас звичайно?

ЛІЗЗІ. Ви мій сон. А якщо ви мій сон – для чого вам знати моє ім'я?

КЕКС. Я сон? От чим завгодно мене обзивали. Сволотою, недоумком, блохастим виродком... А от сном вперше... Чого це ви вирішили, що я ваш сон?

ЛІЗЗІ. А хто? Сон, звичайно. Зараз ось я прокинусь, і ви зникнете...

КЕКС. Чого це я повинен зникати?

ЛІЗЗІ. Бо ви мені наснилися. І оцей зруйнований будинок наснився. І оцей гуркіт... Прокинувся, і все погане зникне... І буде тепло і затишно...

КЕКС. А! Зрозумів! Це ви собі таку казочку придумали? Я правий? Ну – кожен розважається, звичайно, як може...

ЛІЗЗІ. Я не розважаюся – я сплю. І не треба переконувати мене в зворотному. Ось прокинувся зараз...

КЕКС. Ну, ну... Хотів би я побачити це прокидання... (дослухається). А наче сильніше стріляти почали... Чи здається? Ні. Точно. Сильніше... Так що треба перекусити, щоб бути готовим до всього... (починає їсти ковбасу, потім зупиняється та дивиться на ЛІЗЗІ). Ковбасу будете? Можу пригостити?

ЛІЗЗІ. Ну... ну взагалі я голодна... але... ну це ж сон все... прокинувся і поїм... Хоча я голодна тут... І це як гра... Їжа уві сні... А що ви можете мені запропонувати?

КЕКС. Ковбаску можу запропонувати... Правда небагато, і пахне вона не дуже... Та в наші часи – самі розумієте... Добре хоч це вполював...

ЛІЗЗІ (нюхає ковбасу). Ой! Яка гидота! І це ви називаєте ковбасою? Оце гниле невідомо що ви називаєте ковбасою? Я навіть уві сні таке їсти не збираюся!

КЕКС. Ой, які ми горді! Ну і сиди голодна! Ковбаса їй не подобається! З'їм сам!

ЛІЗЗІ. Ну... ну... а можна я ще раз понюхаю?

КЕКС. Навіть так? Понюхаю? Ну добре. Вперед!

ЛІЗЗІ (нюхає ковбасу). Ви ж повинні розуміти... Ми сфінкси – істоти ніжні...

КЕКС. І жерти ніколи не хочуть.

ЛІЗЗІ. Чому це не хочуть? Хочуть! Тільки не аби що! Бо ми істоти ніжні. І навіть уві сні...

КЕКС. Стоп! Який ще сон? Не хочеш їсти ковбасу - не їж. Сон тут до чого?

ЛІЗЗІ. Ну добре... Спробую поїсти... Бо... бо... якось у животі не дуже...

КЕКС. Це погано, коли «в животі не дуже». Зрештою, все можна пережити, якщо шлунок набитий...

КАРТИНА 2

Раптово з'являється БАЙКАЛ. Це велика, грізна вівчарка. БАЙКАЛ дуже брудний і накульгає на передню праву лапу.

БАЙКАЛ. Хто... хто тут? (Оглядає ЛІЗЗІ та КЕКСА). О! Кицьки! Пожертви щось є?

КЕКС. Ну...

БАЙКАЛ. А чого, до речі, не тікаєте? Не бачите, хто перед вами?!

КЕКС. Немає.

БАЙКАЛ. Що?

КЕКС. Пожертви нічого немає. В усякому разі для таких... А не тікаємо... Не тікаємо, бо... І не таких за своє життя бачив. Від кожного тікати - лап не вистачить.

БАЙКАЛ. Сміливий сильно?

КЕКС. Просто розумний. Ну і трохи сміливий...

БАЙКАЛ. А якщо я?... Якщо я тебе...

КЕКС. Що ти мене? Що? Ти он кульгаєш так, що ледь ходиш. Де тобі за мною добігти?! Та й до того ж я тут на своїй території. Всі шпаринки знаю. А ти у нас чужий та кульгавий. Так що без варіантів – я буду переможцем.

БАЙКАЛ. Я не чужий. Я... я не зовсім чужий...

КЕКС. Себто?

БАЙКАЛ. Народився я тут. Правда... правда давно...

КЕКС. Чекай! З цього і треба було починати. А не кричати та погрожувати. Своїх не кидаємо. Навіть ковбаскою можемо пригостити. Якщо свій... Тільки я щось не пригадаю...

БАЙКАЛ. Мама моя тут жила... В сусідньому будинку... Найда...

КЕКС. Овва! Найду пам'ятаю! Гарна собака була. Розумна та смілива. Стадо тутешнє охороняла... А ти, виходить, синок?

БАЙКАЛ. Синок.

КЕКС. І звідки ж це синок до нас прибув? Та ще й в такому вигляді?

БАЙКАЛ. А не все одно?

КЕКС. Може і все одно. А може і ні. Знайомитись все одно доведеться. Я, до речі Кекс. А ось ця красуня... Ця красуня...

ЛІЗЗІ. Ліззі.

КЕКС. Ліззі вона.

БАЙКАЛ. А я Байкал.

КЕКС. Якесь нетутешнє ім'я.

БАЙКАЛ. Так мене ще щеням... Забрали... Вибрали... Завезли далеко... Там і назвали... Служити навчили...

КЕКС. Корів пасти?

БАЙКАЛ. Чому корів?! Я, між іншим, поліцейська собака. Охорона порядку, арешти, погоні за злочинцями... Це вам не за коровами ходити!

КЕКС. Поліцейська кажеш?

БАЙКАЛ. Ага!

КЕКС. Ну і за ким ти тут гнався?

БАЙКАЛ. Тут?

КЕКС. Саме тут. Так гнався, що он лапу пошкодив.

БАЙКАЛ. Тут я не гнався. Нас тут висадили... З вертольоту... З господарем. Вночі... А потім постріли, вибух... Мене як шмякнуло... Знепритомнів... Прийшов до тями... Господаря немає... Ліс... Лапа болить... Їсти хочеться, хоч вий... Стріляють навколо... Я от... от я і... Прийшов сюди, коротше кажучи...

КЕКС. А на фіга вас з вертольоту висаджували?

БАЙКАЛ. Ну... ну, не знаю... Мені... мені господар наказав... Зачистка території це називається...

КЕКС. Зачистка? Це ж як?

БАЙКАЛ. Це коли, кого бачиш, на того і нападаєш. Крім своїх, звичайно. Тих, що з білими пов'язками.

КЕКС. На всіх?

БАЙКАЛ. Служба така!

КЕКС. О! Тепер зрозуміло! Значить це твого господаря справа?

БАЙКАЛ. Що?

КЕКС. Оце все! Оці бомби. Вся ця стрілянина. І (*киває на ЛІЗЗІ*), її господарі вбиті. Он там – за рогом лежать.

ЛІЗЗІ. Вбиті?! Господарі?! Ви про що?!... Я сплю. Це сон? Які вбиті?! Що за дурні жарти?!

КЕКС. Який там сон, дівчинко! Приходь до тями скоріше – бо не виживеш. Мертві твої господарі. За тим рогом лежать!

ЛІЗЗІ. Брежня!

КЕКС. Сходи - сама подивись.

ЛІЗЗІ. Брежня!

КЕКС. Заткни пельку. Тут із тобою ніхто панькатись не збирається. Тим більше, що ось тут дехто прийшов зачистку робити.

БАЙКАЛ. Думаєте, що я вас теж?!

КЕКС. А ми чим гірші? Тобі ж наказали всіх? Значить всіх!

БАЙКАЛ. Так... ну... ми ж про людей наче... А ви... ви... ви коти...

КЕКС. А тут хитра штука. Ось зачистив ти світ від приміром її (*киває на ЛІЗЗІ*) господарів. І як їй тепер виживати? Це я так-сяк виживу, а вона...

БАЙКАЛ. А що ти до мене причепився? Начебто у мене вибір був? Я собака службова. Куди послали – туди і пішов. Без варіантів. Наказ є наказ. Це вам не корів пасти!

КЕКС. І багато вислужив?

БАЙКАЛ. Багато чи мало – не твого розуму справа! Служив я завжди чесно!

КЕКС. І що ж ти робив? Чи ти у нас спеціаліст по зачистках і все?

БАЙКАЛ. Ну чому?... Поліцейська собака це... це... багато чого...

КЕКС. І чого ж саме?

БАЙКАЛ. Ну... ну там... демонстрацію якусь розігнати... чи там обшуки всілякі... служба день і ніч... без вихідних... Це тобі не іграшки!

КЕКС. Не іграшки – це точно! І що ж маємо в результаті?

БАЙКАЛ. Ти про що?

КЕКС. В результаті бачимо замурзаного та голодного кульгавого пса, якого кинув господар та який намагається пояснити двом кицькам, який він крутий. Тільки от сам в це не дуже вірить!

БАЙКАЛ. Чому це не вірю?

КЕКС. Чому? Бо тепер ти ніяка не різна поліцейська собака, а такий же приبلуда, як і я. Тільки різниця є одна між нами.

БАЙКАЛ. Звичайно є! Ти ж кіт!

КЕКС. Я не про це! Різниця в тому, що ти і не задумався зачищати чи не зачищати місце, де ти народився. Що господар наказав – те і зробив. Ну чи намагався зробити. І що тобі до того, правильно чи ні? Наказали – зробив. Зробив – отримав нагороду. Тільки от тут проблема намалювалась. Нагороди не буде. А знаєш, що буде?

БАЙКАЛ. Що?

КЕКС. Скоріше за все буде якась чергова бомбочка-подарунок від друзів твого господаря. І накриє ця бомбочка і нас, і тебе разом з нами. Оце і вся нагорода. Думаєш, неправду кажу?

БАЙКАЛ *(після паузи)*. Я... я нічого не думаю... Я їсти хочу... і лапа болить...

КЕКС. Ой, як ми заговорили! Їсти? Тут із цим погано. Хоча у мене досвід добування їжі є. Проживу. Може, навіть Ліззі допоможу. Але не тобі... Вибачай, але таким, як ти, не допомагаю...

БАЙКАЛ. Я завжди знав, що коти – підлі створіння.

КЕКС. Підлі? Коти? А це тут до чого? Я не думаю, що місцеві собаки тобі щось інше скажуть. Хіба що ти їх теж «зачистиш». Але, як казав один мій знайомий кіт: «яка б довга не була ковбаса – кінець ковбасі приходить дуже швидко». А далі що? Та і навряд чи встигнеш когось «зачистити». Чуєш, як почастішали вибухи?

БАЙКАЛ *(дослухається)*. Наче... ну так... почастішали... А чого ти, власне, від мене хочеш? Наговорив стільки! Що ти хочеш від мене?

КЕКС. Від тебе? Сам не знаю. Хоча ні! Знаю. Ось колись у мене була така історія. Знайшов я шматок ковбаси. Голодний був – жах. Хапнув не поюхавши. А її якоюсь гидотою хімічною мабуть полили. Я потім від цього гидотного присмаку тиждень позбавитись не міг.

БАЙКАЛ. А це тут до чого?

КЕКС. А до того, що від тебе у мене такий же гидотний присмак. Ось і кажу - намагаюсь присмаку позбутись.

БАЙКАЛ. Нічого ти не розумієш!

КЕКС. Ну чи навпаки – занадто багато розумію. Хоча це нас від бомб не порятує!

КАРТИНА 3

З'являється ПУФ. Це старий хлопчик-такса. Він волочить пакет із ковбасою. Бачить КЕКСА, ЛІЗЗІ та БАЙКАЛА. Зупиняється. Кладає пакет на землю.

ПУФ. Доброго дня! Ну, чи недоброго... Але так прийнято вітатись. Я... я Пуф. Пуф із ковбасою. Це не ім'я таке довге. Ім'я у мене коротке. Пуф. А ковбаса у мене від господаря. Він мені залишив. А сам... сам... Ну не міг він мене з собою взяти в евакуацію. Так і сказав. Хотів би, але не міг.

КЕКС. Дивлюсь – все сьогодні навколо ковбаси крутиться.

БАЙКАЛ. Тільки в рот не потрапляє.

ПУФ. Ви хочете ковбаси?

БАЙКАЛ. Ще й як!

ПУФ. У мене багато є. На всіх вистачить.

КЕКС. Диво якесь! І чого ж це ти з нами ділишся? Сидів би та й сам потихеньку споживав.

ПУФ. Так я так і думав робити. А сьогодні... сьогодні бомба - раз! І немає мого будинку. Немає зовсім. А мені пощастило. Жодної подряпини! І ковбаса вціліла... Ну я ковбасу в зуби і... і... ну пішов шукати когось живого... Ось вас знайшов... Ви пригощайтесь. Часи такі, що не знаєш чи не останній раз ковбасою насолоджуєшся. Так що відкладати на потім – сенсу немає.

БАЙКАЛ. Ну пропозиція мені подобається.

КЕКС. Це Байкал. Тут народився. Колись. Тепер ось служить тим, хто бомби кидає. Служив... Зараз ось до нас приблукав, покинутий господарями.

ПУФ. І ви теж покинутий?

БАЙКАЛ. Можна і так сказати, але...

КЕКС. Покинутий! Точно покинутий! А я Кекс. Місцевий, так би мовити, старожил. А оце Ліззі. Теж місцева, але зовсім іншого сорту.

ЛІЗЗІ *(підскакує до ПУФА)* Скажіть! Тільки чесно. Що ви за рогом бачили?

ПУФ. За рогом?

ЛІЗЗІ. Так! Ось за тим рогом! Що там?

ПУФ. Там? Там, як і тут. Руїни.

ЛІЗЗІ. І все?

ПУФ. Ну ще дерева повалені.

ЛІЗЗІ. І все?

ПУФ. Ще там... ну... ну це неприємно...

ЛІЗЗІ. Що там?

ПУФ. Якщо ви так наполягаєте. Люди. Мертві. Двоє. Вона в білій куртці. І він в синьому пальто.

ЛІЗЗІ. Ні!

ПУФ. Я правду кажу.

ЛІЗЗІ. Цього не може бути!

КЕКС. А я казав? Хтось мені не вірив.

ЛІЗЗІ. Цього не може бути! Не може! Я не вірю, що це мої господарі! І що з того, що у них такий же одяг?! Це інші. Не вони!

КЕКС. Може, час припинити істерику? Он краще ковбасою займись. Судячи з запаху – дуже непоганою.

ЛІЗЗІ. Як можна говорити про якусь ковбасу, коли мої господарі... коли... Як?

БАЙКАЛ. А я тут із Кексом згоден. Смерть, звичайно, річ печальна, але це не привід самому вмирати від голоду.

ЛІЗЗІ. Для чого?... Чому ви так?... Для чого?...

КЕКС. Для чого, питаєш? Думаєш, ти одна тут така нещасна? Думаєш, ти якась особлива? Всім зараз погано!

ЛІЗЗІ. І тобі?

КЕКС. А мені? Навіть і не знаю... Мені, власне, ніколи добре і не було. По справжньому добре. Знайшов поїсти – вже добре. Знайшов, де зігрітись – чудово. Заховався від небезпеки – щасливий. Оце і все моє щастя. Без всіляких там сімейних радощів та зайвих ніжностей. Тому ти, мабуть, права. Вам усім гірше. Гірше, ніж мені. Вам було, що втрачати. За чим плакати. У тебе он ні дому, ні господарів тепер. Закінчилось тепленьке, сите життя. Байкал теж... І що з того, що він поліцейська собака? Кому він тепер потрібен?

БАЙКАЛ. Що?

КЕКС. Те, що почув! Неприємно чути? А що зміниться, якщо не говорити правду? Нічого! А правда в тому, що нікому ти не потрібен. І вибір у тебе невеличкий. Як і у всіх нас. Загинути зараз, чи трохи пізніше. Оце і все! А! Забув! Ще у нас Пуф є. *(До Пуфа)*. Хоч ти розумієш, який у нас вибір?

ПУФ. А що тут розуміти? Все правильно говориш. Я про це думав-передумав. Коли сам у зруйнованому будинку сидів. Спочатку плакав за господарем. Сильно. А потім... Не знаю, як сказати... Одну річ раптом зрозумів.

БАЙКАЛ. Це ж яку? Яку таку річ?

ПУФ. Просту. Що було раніше - те було. Не буде більше. Наче два життя. В першому був господар, будинок, безпека. А в другому нічого такого немає. І мабуть, і не буде. Тому, який сенс плакати за життям, яке вже закінчилось? Нові правила – нова гра. Не гра, звичайно. Але все інакше...

КЕКС. О! Поважаю! Розумієш, про що мова!

ЛІЗЗІ. Нічого він не розуміє! Це вам так легко говорити! А я... а мені...

КЕКС. А що ти? Особлива? Не така? І чим же ти не така? Чим особлива?

ЛІЗЗІ. Не чіпайте мене! Нічого я не знаю! Не хочу я іншого життя!

ПУФ. Так і я не хочу. Але від нас хіба це залежить?

БАЙКАЛ. Чуєте? Наче стихло все?

ПУФ. Наче...

КЕКС. Дійсно стихло... Оце і тривожить...

БАЙКАЛ. Як це може тривожити? Це ж добре!

КЕКС. Як? Дуже просто. Це раніше тиша була тишою. Спокоєм. А тепер це невідомість. Коли ракети-бомби летять – тут хоч точно знаєш, що ось вона небезпека. А тиша... Тиша... Це та ж сама небезпека... Тільки прихована. Не знаєш, звідки і коли прийде...

БАЙКАЛ. Складно якось занадто... Тиша – тиша і є. Між іншим – гарна можливість нарешті перкусити.

КЕКС. Ну, перекусити дійсно можна.

ПУФ *(підштовхує пакет із ковбасою)*. Пригощайтесь!

КЕКС *(до ЛІЗЗІ)*. Можеш на мене ображатись, але ковбасу бери. Невідомо, коли ще доведеться гарно поїсти. Чи ти принципова і їсти принципово не будеш?

ЛІЗЗІ. Буду! Буду їсти!... Хоча... Все одно буду!..

Звірі розбирають ковбасу і починають їсти.

КАРТИНА 4

З'являється ЛІЯ – стара черепаха.

ЛІЯ. А мене ніхто не пригостить?

КЕКС. Овва! Хто тут у нас?

ЛІЯ. У вас тут Лія. Стара, але доволі симпатична черепаха.

БАЙКАЛ. Симпатична?

ЛІЯ. А що? Смаки різні. І до того ж не просто симпатична, а фартова.

КЕКС. І в чому ж твій фарт?

ЛІЯ. А ти не сумнівайся. Фартова! Така вже в мене доля.

КЕКС. І чому ж фартова черепаха повзає голодна по лісу?

ЛІЯ. Фартова черепаха повзає по лісу, бо її дом розбомбили.

БАЙКАЛ. Нічогенький такий собі фарт!

ЛІЯ. Це як подивитись! Уявіть. Ракета прямісенько в мій будинок. Все зруйновано. Всі мертві. Навіть рибки в акваріумі. А мене хвилиною віднесло від будинку. І жодної подряпини. Скажете не фарт?

ПУФ. Фарт, звичайно. У мене теж схожа історія.

ЛІЯ. Навряд.

ПУФ. Це ж чому?

ЛІЯ. У тебе ж, мабуть, це вперше?

ПУФ. Звичайно.

ЛІЯ. Я ж і кажу. А у мене вдруге.

КЕКС. Це ж як?

ЛІЯ. Мені знаєш, скільки років? Ого-го... Живу давно... Ще малою була... Коли минула війна почалась. І теж бомби кидали. І теж у мій будинок попали. І точнісінько так мене хвилиною віднесло подалі. І теж без жодної подряпини... Ну потім вже люди підібрали, притулок дали... А тепер уже вдруге таке саме. Скажете, не фарт це?

КЕКС. Це ж скільки тобі років?

ЛІЯ. Багато... Достатньо багато, щоб щось розуміти та нічого не боятись...

БАЙКАЛ. Так уже і нічого?

ЛІЯ. А тут бійся – не бійся – результат однаковий. Якщо тобі належить потонути – від застуди не загинеш... Якось так... Тут бережись – не бережись, бійся – не бійся – від тебе мало що залежить.

КЕКС. Ну, не скажи! Боятись, може, і не варто, але остерігатися потрібно.

ЛІЯ. Стара я вже чогось остерігатися. Не хочу я чогось боятись. А от їсти хочу.

ПУФ. Пригощайтесь, звичайно!

ЛІЯ бере ковбасу. Якийсь час звірі мовчки їдять.

КЕКС. Уф! Смачно!

БАЙКАЛ. Згоден!

КЕКС. До речі, я так і не представив нашу компанію. Я Кекс. Вільна особа. Це Пуф. Володар ковбаси. Це Ліззі... Ліззі у нас модна дівчинка та... та сирота...

ЛІЗЗІ. Заткни пельку!

КЕКС. А це щось змінить?

ПУФ. Ну не треба, не варто...

КЕКС. Варто! Саме зараз і варто говорити правду!... Так що рот мені не затикайте... А оце Байкал... *(до Байкала)*. Як тебе краще представити?

БАЙКАЛ. А як?

КЕКС. Представлю просто. Це Байкал. Який тут народився але, попри це, вірно служив тим, хто оці от бомби-ракети кидає. Вони ж його і покинули напризволяще. Така от у нас трагічна особа.

ЛІЯ *(до Байкала)*. Так ви ворог?

БАЙКАЛ. Я? Ворог?

КЕКС. А хто?

БАЙКАЛ. Ну... не знаю...

ЛІЗЗІ. А я знаю! Сволота ти! Ти!... Ти моїх господарів убив!... Загризу!

ЛІЗЗІ кидається на БАЙКАЛА та намагається придушити.

ЛІЗЗІ. Загризу! Ненавиджу!

КЕКС та ПУФ намагаються відтягнути ЛІЗЗІ від БАЙКАЛА.

КЕКС. Заспокойся... Ну... Кажу тобі! Заспокойся.

ЛІЗЗІ. Ненавиджу!

ПУФ. Не треба так!

Нарешті ПУФ і КЕКС відтягують ЛІЗЗІ від БАЙКАЛА.

ЛІЗЗІ. Все одно!... Перегризу горло!

БАЙКАЛ. Сильно смілива?

КЕКС *(до БАЙКАЛА)*. А ти б помовчав.

БАЙКАЛ. А чого це я повинен мовчати? Вона мене душити буду, а я повинен мовчати?

КЕКС. Чому? Бо вона права!

БАЙКАЛ. І в чому ж вона права?

КЕКС. В тому, що ти ворог! І якщо б не випадок – ти б і її господарів загриз і її. І нас **за одним**. Кажеш, неправду кажу?

БАЙКАЛ. Я служу... служив... Розумієш?! Накази виконував! Не я ці накази придумував! Розумієш?

ЛІЗЗІ. Не ти? А хто? І яка мені різниця, хто віддавав накази! Ненавиджу таких от!... Думаєш, я дурненька та слабенька кицька? Думаєш, однією лапою можеш мене? Тільки помиляєшся. Мені вже все одно. Ти зі своїми господарями зруйнував усе, що у мене було в житті! Думаєш, тепер я буду чогось боятись?

БАЙКАЛ. А що? Що?! Що я міг зробити!

ЛІЯ. Чуєте? Знову ракети начебто...

ПУФ. Так... так... Знову почалось...

ЛІЗЗІ. Ненавиджу!

ЛІЯ. Давайте припинемо... Тут усе і так зрозуміло...

ЛІЗЗІ. Що зрозуміло? Це ти у нас фартова! Не я!

ЛІЯ. Наївна ти, дівчинко. Весь мій фарт у тому, що живу і дихаю... Оце і все... А господарів і я втрачала. І дім втрачала. На двох війнах. А сама живу. Ковбасу ось жую...

ЛІЗЗІ. А я не хочу так! Я не можу так!

ЛІЯ. А як ти хочеш? Думаєш, убеш цього Байкала, і тобі полегшає?

ЛІЗЗІ. Так!

ЛІЯ. Тут штука в тому, що таких от Байкалів прийдуть ще тисячі. Всіх повбиваєш?

ЛІЗЗІ. Скільки зможу...

ЛІЯ. Не знаю... Може, ти в чомусь і права... Маєш право...

БАЙКАЛ. Я хотів... хотів сказати... Тільки не перебивайте... Вона має право... Має! Думаєте, я дурень? Думаєте, нічого не розумію? Тільки не все від мене залежало! І що мені робити зараз? Лія права. Таких, як я, тисячі. І таких, як мій господар, тисячі...

КЕКС. Ви всі одного не розумієте. Їх, звичайно, тисячі, але і нас багато.

ЛІЯ. Кого це «нас»?

КЕКС. Тих, хто тут жив і живе...

ПУФ. І що з цього? Висновок який?

БАЙКАЛ. Який?

КЕКС. А простий висновок. У нас, вуличних котів, мораль проста. Гони чужого, і вітай свого. Так і виживаємо.

БАЙКАЛ. А я хто? Чужий?

КЕКС. Тобі самому вибирати.

ЛІЗЗІ. А що вибирати? Чужий він! Ворог! Хіба ні?

КЕКС. Чуєте?... Знову тиша...

ЛІЗЗІ. Ти так і не відповів на запитання.

КЕКС. Не відповів... А чому ти думаєш, що у мене є відповіді на всі запитання? Я просто вуличний кіт. Я лише вмію виживати. Це я добре вмію. А для таких як я – є один закон. Кожен може стати ворогом.

ЛІЗЗІ. І я?

КЕКС. І ти звичайно. За певних обставин...

ПУФ. Печально якось...Безнадійно...

ЛІЯ. Ну чому печально? Так і є.

ПУФ. Не вірю.

КЕКС. А скажи мені. Тільки не ображайся. Твій господар – він хто? Друг чи ворог?

ПУФ. Друг звичайно.

КЕКС. Ага! Друг? І саме тому він по дружньому кинув тебе під бомбами. Відкупився ковбасою.

ПУФ. Це інше!

КЕКС. Хіба? Що у твого господаря, що у Байкала з його господарем - результат однаковий. Мрія жити. А на інших плювати. Заплатити за своє життя ціною чужого.

ПУФ. Але він не міг мене взяти!

КЕКС. І що з того? Що це змінює? Результат однаковий.

ПУФ. Ні! Не так! Все не так! Це неправда! Я! Я любив його! Він любив мене!

КЕКС. І що з того? Де зараз ця любов?

ПУФ. В мені! В пам'яті!

КЕКС. В минулому?

ПУФ. А яка різниця? Це моє минуле! Це все, що у мене залишилось! Розумієш?! Все! І більше вже нічого не буде! Тому не чіпай...не треба...прошу...

КЕКС. Може ти і правий... може...

ЛІЯ. Щось ви заблукали в словах, а нам треба думати, що далі робити будемо.

ЛІЗЗІ. Для чого думати?

ЛІЯ. А ти хочеш чекати тут? Доки ракета не прилетить?

КЕКС. Тут згоден. І які ідеї?

Всі звірі мовчать

КЕКС. Бачу - ідей жодних... Тоді у мене пропозиція. Давайте трохи перепочинемо. Поки тихо. А на свіжу голову і подумаємо...

ЛІЗЗІ. Я не хочу відпочивати!

КЕКС. Не хочеш – не треба. Твоя справа. А я посплю трохи.

ПУФ. Я...я мабуть теж...

БАЙКАЛ. І я...тільки...

КЕКС. Боїшся, щоб Ліззі тебе у ві сні не придушила? Не хвилюйся. Я, в разі чого, все почую та допоможу... Та і сумніваюсь я, що вона...Хоча...

ЛІЗЗІ. Ненавиджу!

КЕКС. Та хто тобі заважає ненавидіти? Тільки не заважай спати. І не влаштовуй тут спроб вбивств. І так голова болить...

ЛІЯ. Значить, відпочиваємо?

КЕКС. Поки тихо.

КАРТИНА 5

Ніч. Звірі сплять. КЕКС прокидається і підходить до ЛІІ.

КЕКС. Чуєш? Спиш?

ЛІЯ. Не дуже. Вік і сон речі несумісні. Чим більше живеш – тим менше спиш. Так що ти хотів?

КЕКС. Я з тобою хотів перемовитись... Воно красиво звучить... Але що реально робити будемо? Варіанти є?

ЛІЯ. А у тебе?

КЕКС. А у мене один варіант. Тікати. Але це лише для насі з тобою. Ну може, ще для Байкала. Інші не виживуть.

ЛІЯ. А тобі не все одно?

КЕКС. Сам не знаю... Шкода їх. Пуфа шкода і Ліззі. Розумію, що вуличний кіт не повинен нікого жаліти. Але...

ЛІЯ. Потрапив ти, друже, в пастку.

КЕКС. Потрапив. Не сперечаюсь. Так є у тебе варіанти?

ЛІЯ. Ну варіант перший - це тікати поодиноці. Як ти і сказав.

КЕКС. Є ще щось?

ЛІЯ. Другий варіант - це тікати разом. Але! Як і в першому варіанті, незрозуміло куди тікати. І разом ми далеко не втечемо. Сам розумієш.

КЕКС. Розумію.

ЛІЯ. Є третій варіант. Міст.

КЕКС. Це вже цікаво. А що там із мостом?

ЛІЯ. Ну у нас тут до села можна лише мостом дістатись. Сам знаєш. Якщо моста не буде – вороги сюди не дістануться. А від бомб ми якось захищаємось...

КЕКС. І ти хочеш, щоб дві кицьки, дві собаки та черепаха зруйнували міст? Це навіть не смішно.

ЛІЯ. Ти не перебивай, а послухай. Міст замінований.

КЕКС. А ти звідки знаєш?

ЛІЯ. Знаю. Чула від господарів. До того як... як бомба на дім упала... І там мина хитра. Достатньо комусь пробігти – і вона спрацює... Там дротик такий натягнутий. Розтяжка. Зачепи - і підірветься.

КЕКС. І хто ж зачепить? Ти натякаєш, що хтось із нас?

ЛІЯ. Ні звичайно. Але може ми могли б чимось зачепити розтяжку, щоб міна спрацювала?

КЕКС. Сумнівно... Не знаю... Навряд... Не дуже у тебе варіант...

ЛІЯ. Сама розумію... Але інших варіантів у мене немає...

КЕКС. І у мене теж... Добре... Давай подумаємо ще...

ЛІЯ. Думати – справа непогана. Хоча навряд чи щось надумаємо

КЕКС. Подивимось.

ЛІЯ (*збирається йти але зупиняється*). Я...

КЕКС. Що?

ЛІЯ. Фартова я. Була...

КЕКС. Чому це була?...

ЛІЯ. Бо... не знаю... все одно третій варіант найкращий... Але...

КЕКС. Все буде добре! Виберемось!

ЛІЯ. Якщо мого фарту на всіх вистачить

КЕКС. Вистачить!

ЛІЯ. А ти знаєш яке на смак сонце?

КЕКС. Дивне питання?

ЛІЯ. Чому дивне? Весь мій фарт – це вміння відчувати смак сонця. Попри все... Не просто тепло... Це інше... Ось коли попри всі негаразди, попри жахи і кров до тебе пробивається сонце і ти відчуваєш його солодкий присмак на губах – це і є справжній фарт.

КЕКС. Все одно не розумію.

ЛІЯ. Та ні! Просто. За смак сонця завжди хтось платить. Раніше платили інші... Раніше...

КЕКС. А тепер?

ЛІЯ. А тепер час відпочити! Не переймайся моїми словами. Це так – розумування старої черепахи. Не більше...

КЕКС і ЛІЯ розходяться та лягають відпочивати

КАРТИНА 6

З'являється БАЙКАЛ. Він оглядає всіх. Підходить до ЛІЗЗИ

БАЙКАЛ. Ліззі... Ліззі... Послухай...

ЛІЗЗИ (*прокидаючись*) Що?! Хто?!

БАЙКАЛ. Це я. Байкал.

ЛІЗЗИ. Ти? Відійди від мене!

БАЙКАЛ. Я лише хотів.

ЛІЗЗИ. Геть!

БАЙКАЛ. Можеш кричати скільки завгодно але я скажу те, що хотів.

ЛІЗЗИ. А мені плювати на те, що ти кажеш!

БАЙКАЛ. А мені ні! Лише декілька слів. Дуже прошу!

ЛІЗЗІ. Будеш переконувати, що нічого поганого не хотів?

БАЙКАЛ. Ні! Що тут переконувати?!

ЛІЗЗІ. Пробачення будеш просити?

БАЙКАЛ. А це має сенс?

ЛІЗЗІ. Ні.

БАЙКАЛ. Ось бачиш!... Я про інше... Тільки дай сказати, не перебивай.... Добре?

ЛІЗЗІ. Ну... ну кажи вже. Як так кортить...

БАЙКАЛ. Я все розумію... Якось по-дурному все вийшло. Наче не хотів поганого... Маленьким забрали... А потім покотилось... І начебто нічого від мене не залежало... Ні! Я не виправдовуватись прийшов... Не пробачення просити... Просто попрощатись... Я тут одну розмову почув... Не думай... Випадково почув... Лія і Кекс... Ти потім сама зрозумієш... Скоро... А я для себе вирішив... І начебто не зовсім моя провина... Але одночасно і моя... І тут без варіантів виходить... Зовсім без варіантів... Краще я... Ну ти потім зрозумієш...

ЛІЗЗІ. Ти взагалі про що говориш?

БАЙКАЛ. Я ж кажу!... Потім зрозумієш... І, все ж таки, вибач...

БАЙКАЛ збирається йти. Раптом неподалік лунає сильний вибух.

ЛІЗЗІ. Що це?

Вбігають ПУФ та КЕКС.

ПУФ. Хто? Що? Де?

КЕКС. Що це було?

БАЙКАЛ. Не знаю... На бомбу не схоже...

КЕКС. Не схоже. Точно не схоже.

ПУФ. А на що схоже?

КЕКС. На...на.. Точно! На міну схоже! Чекайте! А Лія де?

Всі оглядаються навкруг. Шукають, але ЛІЮ не знаходять.

ЛІЗЗІ. Немає.

ПУФ. Ніде немає.

КЕКС. Ніде...

ПУФ. І де ж вона?

КЕКС. Я... Я, здається... ні... не може бути!

ЛІЗЗІ. Ти про що?

КЕКС. Що вона там про фарт свій казала? Що він для неї закінчився.

БАЙКАЛ. Ти про що? Невже...

КЕКС. Зараз... зачекайте... я швидко... тут поруч... гляну...

КЕКС вбігає.

ПУФ. Куди він? Для чого?

БАЙКАЛ. Це я... я... я був повинен...

ПУФ. Не розумію...

БАЙКАЛ. Ні!... Все не так... не так повинно було бути.

КЕКС повертається.

КЕКС. Міст... Це міст... Підірвала... Лія... Тепер сюди вороги не сунуться... Дурна вона, дурна! Ми ж могли щось інше придумати! Для чого?...

БАЙКАЛ. Думаєш... думаєш, це міні?...

КЕКС. А ти звідки знаєш?

БАЙКАЛ. Почув випадково, як ви розмовляли. Випадково! Не підслуховував! Так це міст?

ПУФ. Який міст?

КЕКС. Тепер уже колишній. Замінований. Підірвала вона його... Сама... Щоб ніхто з ворогів сюди не дістався...

БАЙКАЛ. Але... це ж я... я хотів... я повинен був...

ЛІЗЗІ. Що ти хотів?

БАЙКАЛ. Тепер... тепер уже неважливо... але це я повинен був...

ЛІЗЗІ. Ти? І вся ця наша розмова - це... Ти так прощався?

БАЙКАЛ. Щось на зразок цього... Але яке тепер це має значення... Тільки не розумію. Зовсім. Чому вона це зробила? Чому саме вона? Не розумію...

ЛІЗЗІ. Думаєш, тепер тебе пробачу?

БАЙКАЛ. Яка тепер різниця? Пробачу – не пробачу? Чому вона це зробила? Чому саме вона?

КЕКС. Здогадуюсь, чому...

ПУФ. Страшно це все!

КЕКС. Страшно, звичайно! Але Лія просто... Я не знаю як це пояснити... Все, що у неї було в житті. Все, що було важливе... Це смак сонця на губах... Після страхів і крові... Вона сама про це розповідала.

БАЙКАЛ. Смак сонця?

КЕКС. Солодкий смак теплого сонця на губах. Оплачений чиєюсь смертю.

ПУФ. І що з того?

КЕКС. Вона оплатила нам цей смак... Віддала борг долі... Мабуть, так...

ЛІЗЗІ. Але це... це... це неправильно...

КЕКС. Не знаю. Хто може в цій божевільній круговерті сказати, що правильно, а що ні? Де починається біль і де він закінчується? Хто знає, що буде за мить? Лія... Лія лише дала нам шанс...

БАЙКАЛ. Але я сам... я... я повинен був...

КЕКС. Ні. Не треба! Мовчи! Всі мовчіть! Просто відчуйте смак сонця на губах. Подарований Лією смак! І подякуйте Лії і сонцю. Лише в цьому наш шанс!

ПУФ. Шанс на що?

КЕКС. На що? На нове побачення з Сонцем...

ЛІЗЗІ. А воно буде?

КЕКС. Мовчи! Не питай! Просто відчуй смак сонця. Тут. Зараз.

ПУФ. І все?

КЕКС. Це найцінніше, що ми можемо мати зараз...

КАРТИНА 7

З'являється ЛІЯ.

ЛІЯ. Ви будете сміятись, а я таки фартова! Я сама сміялась, як божевільна. Ну раз, ну двічі... Але тричі!

КЕКС. Лія?! Жива?!

БАЙКАЛ. Як?

ЛІЯ. Як? Як і два попередні рази. Вибух... Все навколо летить і руйнується... А мене кудись відносить, заносить, закручує... І в результаті все навколо в руїнах, а я цілісінька. Значить, мій фарт значно більший, ніж я сподівалась.

ЛІЗЗІ. Це... це... чудо якесь!

ЛІЯ. Згодна. Саме чудо.

ПУФ. Ти заради нас? Ти...

ЛІЯ. Давайте без зайвих слів!

КЕКС. Хіба зайвих?

ЛІЯ. Звичайно! Живемо! Сонце на смак пробуємо! Значить, все буде добре! А мого фарту, самі бачите, може, на всіх вистачить. Ворог не пройде... Та і як він може пройти? Ворог - це так, хмарка, що закрила сонце. Не більше. І скільки б не дощило, сонце повертається. Треба вірити - дочекаємось.

ЛІЗЗІ. З твоїм фартом – так точно!

ЛІЯ. З нашим. З нашим фартом!

Раптово знову чути звуки вибухів і пострілів. Всі замирають, дослухаючись.

КЕКС. Здається, це наші... Сподіваюся, наші...

ЗАВІСА

